

Затверджую
Проректор з наукової роботи
Національного університету
кораблебудування
імені адмірала Макарова
д-р техн. наук, професор
Г. В. Павлов
«02» квітня 2025 р.

ВИСНОВОК

міжкафедрального семінару Навчально-наукового педагогічного інституту імені В. О. Сухомлинського Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова щодо наукової новизни, теоретичного та практичного значення результатів дисертаційної роботи Корнієнко Марії Михайлівни «Трансформації програмово-методичного забезпечення іншомовної підготовки студентів-філологів магістратури (кінець XX–початок XXI століття)», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Витяг

з протоколу № 1 засідання міжкафедрального семінару Навчально-наукового педагогічного інституту імені В. О. Сухомлинського Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова

від «28» березня 2025 року

ПРИСУТНІ:

1. Кузьменко Ю.В., д-р пед. наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту.
2. Султанова Н.В., д-р пед. наук, доцент, професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту.
3. Ситченко А.Л., д-р пед. наук, професор, професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту.
4. Степанова Т.М., д-р пед. наук, професор, директор Навчально-наукового педагогічного інституту імені В.О. Сухомлинського НУК імені адмірала Макарова.
5. Мозговий В.Л., д-р пед. наук, професор, заступник директора з навчально-наукової роботи Навчально-наукового педагогічного інституту імені В.О. Сухомлинського НУК імені адмірала Макарова.
6. Рогальська-Яблонська І.П., д-р пед. наук, професор, професор кафедри дошкільної освіти.

7. Трифонова О.С., д-р пед. наук, професор, завідувач кафедри дошкільної освіти.
8. Стріхар О.І., д-р пед. наук, професор, завідувач кафедри музичного мистецтва.
9. Рижева Н.О., д-р іст. наук, професор, завідувач кафедри історії.
10. Заскалета С.Г., д-р пед. наук, професор, професор кафедри германської філології.
11. Солодка А.К., д-р пед. наук, професор, професор кафедри перекладу.
12. Добровольська Л.С., канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри германської філології.
13. Мироненко Т.П., канд. пед. наук, доцент, завідувач кафедри германської філології.
14. Баркасі В.В., канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри германської філології.
15. Дем'яненко О.Є., канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри германської філології.
16. Щербак І.В., канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри музичного мистецтва.
17. Мороз Т.О., канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри перекладу.
18. Авраменко К.Б., канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту.

Із присутніх: 11 докторів наук та 7 кандидатів наук – фахівці за профілем представленої дисертації.

Голова засідання – Кузьменко Ю.В., д-р пед. наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення дисертаційної роботи аспірантки кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Корнієнко Марії Михайлівни на тему «Трансформації програмово-методичного забезпечення іншомовної підготовки студентів-філологів магістратури (кінець ХХ–початок ХХІ століття)», представленої на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, галузь знань 01 Освіта/педагогіка.

Науковий керівник – Степанова Т.М., д-р пед. наук, професор, директор Навчально-наукового педагогічного інституту імені В.О. Сухомлинського НУК імені адмірала Макарова.

Тему дисертації затверджено 25.11.2024 р. на засіданні вченої ради МНУ імені В.О. Сухомлинського, протокол № 3. Роботу виконано на кафедрі педагогіки та освітнього менеджменту Навчально-наукового педагогічного інституту імені В.О. Сухомлинського НУК імені адмірала Макарова.

СЛУХАЛИ: доповідь аспірантки кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Корнієнко Марії Михайлівни за матеріалами дисертації «Трансформації програмово-методичного забезпечення іншомовної підготовки студентів-філологів магістратури (кінець XX–початок XXI століття)».

По доповіді було поставлено 12 запитань, на які доповідачка дала правильні та ґрунтовні відповіді. Запитання ставили Кузьменко Ю.В., д-р пед. наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту; Мозговий В.Л., д-р пед. наук, професор, заступник директора з навчально-наукової роботи Навчально-наукового педагогічного інституту імені В.О. Сухомлинського НУК імені адмірала Макарова; Трифонова О.С., д-р пед. наук, професор, завідувач кафедри дошкільної освіти; Стріхар О.І., д-р пед. наук, професор, завідувач кафедри музичного мистецтва; Рижева Н.О., д-р іст. наук, професор, завідувач кафедри історії; Заскалета С.Г., д-р пед. наук, професор, професор кафедри германської філології; Солодка А.К., д-р пед. наук, професор, професор кафедри перекладу; Мироненко Т.П., канд. пед. наук, завідувач кафедри германської філології; Баркасі В.В., канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри германської філології; Дем'яненко О.Є., канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри германської філології; Мороз Т.О., канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри перекладу.

ВИСТУПИ ПРИСУТНІХ:

З характеристикою наукової зрілості здобувача виступила науковий керівник – д-р пед. наук, професор Степанова Т.М. У своєму виступі вона відзначила успішне виконання аспіранткою індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи. Дисертація є результатом самостійного дослідження та завершеною науковою працею, має наукову новизну та виконана на належному науковому рівні (висновок додається).

З оцінкою дисертації Корнієнко М.М. виступила у якості експерта Султанова Н.В., д-р пед. наук, професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту. У своєму виступі рецензент зазначила, що аналіз змісту дисертаційної роботи надає підстави стверджувати, що окреслені завдання виконано на достатньому науковому рівні й мету дослідження досягнуто. Авторкою сформульовано та обґрунтовано низку положень, висновків і рекомендацій, які відзначаються науковою новизною. Результати проведеного авторкою дисертації дослідження розширюють сучасні уявлення про проблему програмового забезпечення іншомовної підготовки магістрів філології у педагогічному дискурсі вітчизняної освіти кінця XX–початку XXI століття.

Серед найбільш важливих наукових результатів, що визначають новизну дисертаційної роботи, рецензентом виділено такі: *вперше вперше*: на основі

цілісного педагогічного аналізу джерел нормативно-правового характеру, архівних документів, праць вітчизняних психологів і педагогів *розкрито* теоретичні засади трансформацій програмово-методичного забезпечення іншомовної підготовки магістрів-філологів зі спеціальності Середня освіта (Англійська мова і література) у Європейському освітньому просторі; *визначено* сутність програмово-методичного забезпечення іншомовної підготовки магістрів-філологів як взаємозалежного утворення системного характеру, що відображає розвиток змісту програм з англійської мови й акумулює дані результатів наукових здобутків учених-педагогів; *виокремлено* періоди розвитку іншомовного програмово-методичного забезпечення студентів-філологів магістратури (кінець ХХ–початок ХХІ століття) та *уточнено* понятійно-категоріальний апарат («програмово-методичне забезпечення», «методичне забезпечення», «іншомовна підготовка», «трансформації», «освітня програма»). Заслуговує на увагу авторське окреслення та обґрунтування основних передумов подальшої модернізації програмово-методичного забезпечення іншомовної підготовки магістрів філології, провідні ідей перетворень іншомовної підготовки фахівців. Корнієнко М.М. справедливо визначено низку концептуальних положень, що сприяли формуванню змісту іншомовної підготовки магістрів-філологів у контексті трансформаційних змін в українській освіті.

Глибоке розуміння дисертанткою складних недостатньо досліджених наукових категорій у галузі освіти, уміння аналізувати різноманітні наукові та педагогічні проблеми дозволило їй отримати нові теоретичні і практичні результати, які складають підґрунтя подальших наукових розвідок із проблеми програмово-методичного забезпечення іншомовної підготовки магістрів-філологів у системі вищої освіти. Висунуті положення й узагальнення можуть стати основою для використання під час формування змісту освітньо-професійних програм підготовки фахівців вищої освіти, складання навчальних і робочих програм навчальних дисциплін, під час проведення лекційно-практичних занять, спецкурсів та спецсемінарів, написання курсових і дипломних робіт, виконання інноваційних фахових проєктів, а також для розробки методичних матеріалів нового покоління. Результати дослідження сприятливі для фахової перепідготовки слухачів інститутів післядипломної педагогічної освіти, наукових досліджень у галузі освітніх, педагогічних наук.

В опублікованих працях дисертантки у повному обсязі висвітлені основні наукові положення та висновки дисертації.

За результатами рецензування дисертаційної роботи Корнієнко М.М. встановлено коректність посилань на першоджерела для текстових та ілюстративних матеріалів та навмисних викривлень або ознак академічного плагіату не виявлено.

Окремі пропозиції та дискусійні моменти не мають принциповий характер та не знижують позитивну оцінку дисертації в цілому, а також розроблених авторкою основних наукових положень, висновків та одержаних результатів дослідження. Рецензована робота справляє позитивне враження, а її результати є суттєвим доробком для вирішення проблеми іншомовної

підготовки студентів магістратури філологічних спеціальностей в закладах вищої освіти України кінця XX – початку XXI століття.

Дисертація є одноособовоствореною кваліфікаційною науковою працею, що містить сукупність нових результатів і наукових положень, поданих здобувачкою Корнієнко М.М. для публічного представлення; має внутрішню єдність і свідчить про особистий внесок дисертантки у галузь знань 01 Освіта, педагогіка, спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки.

У цілому дисертаційна робота Корнієнко Марії Михайлівни є самостійним завершеним науковим дослідженням, містить наукову новизну, відповідає вимогам «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» та вимогам, передбаченим «Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України від 21.03.2022 року № 341 та від 19.05.2023 року № 502), і може бути представлена до публічного захисту для присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 «Освіта, педагогіка», за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки (рецензія додається).

З оцінкою дисертації Корнієнко М.М. виступила Добровольська Л.С, канд. пед. наук, доцент кафедри германської філології, яка прозвітувала про результати перевірки дисертаційної роботи Корнієнко М.М. Експерт відзначила, що аналіз змін, запропонований у дослідженні здобувачки, сприяє адаптації навчальних програм магістрів-філологів до сучасних освітніх вимог і є сучасною і актуальною проблемою сьогодення. Дисертаційне дослідження Корнієнко М.М. підпорядковано єдиній логіці й достатньо повно презентує хід і результати дослідження: у вступі чітко формулюються мета і завдання дослідження, його об'єкт та предмет, актуальність, наукова новизна та практичне значення результатів дослідження, у двох розділах висвітлено теоретичну основу дослідження, обґрунтовано наукові положення й отримані результати, зроблено висновки. Авторка ґрунтовно аналізує нормативно-правову базу, освітні програми, методичні підходи та тенденції розвитку іншомовної підготовки магістрів у визначений хронологічний період.

Рецензент наголосила на досить глибокий аналіз освітніх програм, що регламентують підготовку магістрів-філологів; виокремленні основних проблем методичного супроводу та можливих шляхів їх вирішення на сучасному етапі підготовки магістрів. Підкреслено, що авторка здійснює ретроспективний аналіз особливостей професійної підготовки магістрів в умовах трансформації освітньої системи; досліджує зміст освітніх програм щодо їх відповідності сучасним освітнім стандартам і міжнародним вимогам та визначає подальші перспективи розвитку програмово-методичного забезпечення іншомовної підготовки магістрів-філологів.

У доповіді рецензента відзначено наукову новизну дослідження, яка полягає в комплексному розкритті теоретичних засад трансформації програмово-методичного забезпечення іншомовної підготовки магістрів-філологів в сучасних умовах та визначенні його сутності як системного утворення. Робота ґрунтується на широкій джерельній базі, включаючи нормативні документи, дисертаційні дослідження, наукові статті та архівні матеріали, що свідчить про достатньо високий ступінь інформативності та аналітичний рівень виконаної роботи. Наведені автором висновки є достовірними і відповідають поставленим завданням дослідження.

Окремі зауваження мають рекомендаційний характер, залишаються на розсуд дисертантки й не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи. Отже, вищевикладене дає підстави для висновку, що дисертаційне дослідження Корнієнко Марії Михайлівни «Трансформації програмово-методичного забезпечення іншомовної підготовки студентів-філологів магістратури (кінець XX–початок XXI століття)» є завершеним, методологічно і теоретично обґрунтованим, самостійним науковим дослідженням, яке може бути представлено до захисту зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

З оцінкою дисертації також виступили Трифонова О.С., д-р пед. наук, професор, завідувач кафедри дошкільної освіти; Мироненко Т.П., канд. пед. наук, завідувач кафедри германської філології; Рижева Н.О., д-р іст. наук, професор, завідувач кафедри історії; Заскалета С.Г., д-р пед. наук, професор, професор кафедри германської філології; Баркасі В.В., канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри германської філології; Кузьменко Ю.В., д-р пед. наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту; Мозговий В.Л., д-р пед. наук, професор, заступник директора з навчально-наукової роботи Навчально-наукового педагогічного інституту імені В.О. Сухомлинського НУК імені адмірала Макарова; Кузьменко Ю.В., д-р пед. наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту, які відзначили високий науковий рівень дисертації, ретельність опрацювання нормативних документів, архівних матеріалів, навчально-методичних та наукових джерел.

У роботі представлено нові наукові результати, що відповідають поставленій меті дослідження, а також необхідному рівню дисертаційних досліджень на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки. Дисертація оформлена якісно та пройшла перевірку на відсутність академічного плагіату. Здобувачка отримала достатню освітню підготовку в університеті та оволоділа необхідними для виконання досліджень методами, підходами та відповідними компетентностями. Під час обговорення дисертації до аспірантки не було висунуто жодних зауважень щодо основних результатів проведеного дослідження. У цілому дисертаційна робота Корнієнко М.М. відповідає

вимогам до наукових кваліфікаційних праць на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

УХВАЛИЛИ: прийняти такий висновок про наукову новизну, теоретичне і практичне значення результатів дисертаційного дослідження Корнієнко Марії Михайлівни «Трансформації програмово-методичного забезпечення іншомовної підготовки студентів-філологів магістратури (кінець ХХ–початок ХХІ століття)»:

1. Актуальність обраної теми дослідження.

Актуальність дисертаційного дослідження визначається: змінами, що відбуваються в освіті у зв'язку з розвитком національної освіти й інтеграцією України в європейський культурний простір; появою значних можливостей для міжнародної та міжособистісної комунікації, конкуренцією між фахівцями в особистісно-компетентнісному вимірі; суперечностями між: модернізацією освіти в Україні й недостатнім вивченням педагогічних умов реалізації її в процесі іншомовної підготовки магістрів-філологів; змістом іншомовної підготовки студентів-філологів магістратури та його методичним забезпеченням; зростаючим попитом на володіння іноземними мовами та недостатнім програмово-методичним забезпеченням іншомовної підготовки магістрів-філологів; необхідністю у створенні нових умов для вивчення іноземної мови і наявним станом підготовленості викладачів закладів вищої освіти до такої діяльності.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямками університету та кафедри. Тема дисертації відповідає науковому напрямку кафедри педагогіки та освітнього менеджменту та спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки. Основні результати дисертаційної роботи отримано в рамках Пріоритетних напрямків розвитку науки й техніки в Україні «Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави» відповідно до тематичного плану науково-дослідних робіт ННПІ імені В.О. Сухомлинського НУК імені адмірала Макарова: № ДР 0124U004701 «Теоретико-методологічні засади особистісно-професійного розвитку сучасного фахівця в умовах діджиталізації та диверсифікації освіти».

3. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій забезпечено застосуванням сучасних методів: *пошуково-бібліографічного*, для систематизації та класифікації джерельної бази дослідження; *системно-аналітичного*, для визначення наукових засад дослідження й висвітлення стану розробленості проблеми, а також характеристики предметної термінології; *конкретизації та узагальнення, класифікації*, для визначення, формулювання та систематизації основних положень і висновків, що становлять результати дослідження; *порівняльно-хронологічного*, для

характеристики етапів становлення програмово-методичного забезпечення іншомовної підготовки студентів-філологів магістратури та визначення тенденцій його розвитку; *парадигмального*, для визначення ідей розвитку проблеми з погляду різних парадигм вітчизняної освіти; *емпіричних*, для визначення особливостей програмово-методичного забезпечення іншомовної підготовки студентів-філологів на другому (магістерському) рівні вищої освіти в Україні на початку ХХІ століття; а також практичного опрацювання програмового забезпечення та методичних джерел іншомовної підготовки майбутніх магістрів-філологів, актуальних у визначений період; аналізу результатів анкетування викладачів і студентів у контексті заявленої проблеми.

4. Ступінь новизни основних результатів дисертації порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру.

Уперше на основі цілісного педагогічного аналізу джерел нормативно-правового характеру, архівних документів, праць вітчизняних психологів і педагогів розкрито теоретичні засади трансформацій програмово-методичного забезпечення іншомовної підготовки магістрів-філологів зі спеціальності «Середня освіта (Англійська мова і література)» у Європейському освітньому просторі; визначено сутність програмово-методичного забезпечення іншомовної підготовки магістрів-філологів як наявності освітніх програм підготовки фахівців із вищою освітою певного освітнього ступеня й конкретної спеціальності та відповідних їм навчальних книг, предметної періодики, аудіо-візуальних навчальних засобів та інших методичних ресурсів відповідного змісту й належного спрямування; виокремлено періоди розвитку освіти в Україні й етапи трансформацій програмово-методичного забезпечення іншомовної підготовки студентів-філологів магістратури (кінець ХХ–початок ХХІ століття): *перший період* (1991–1997 рр.) – період перебудови освіти в Україні: *1-й етап* – пропедевтичний (1991–1992 рр.); *2-й етап* – початковий (1993–1997 рр.); *другий період* (1998–2024 рр.) – період стандартизації освіти в Україні: *1-й етап* – трансформаційний (1998–2005 рр.), *2-й етап* – трансформаційно-стандартизаційний (2006–2013 рр.); *3-й етап* – стандартизаційний (2014–2024 рр.); *уточнено* понятійно-категоріальний апарат («програмово-методичне забезпечення», «методичне забезпечення», «іншомовна підготовка», «трансформації», «освітня програма»).

5. Перелік наукових праць, які відображають основні наукові результати дисертації.

Публікації, у яких опубліковано основні наукові результати дисертації:

1. Корнієнко М., Шпачинський І. Людиноцентрична парадигма мовлення і мислення. *Молодий вчений*. № 11 (75), листопад 2019 р. С. 778–781. (у співавт.). DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-11-75-164>

(мультидисциплінарний рецензований журнал).

2. Ситченко А.Л., Грищеня М.М., Корнієнко І.А. Про формальну мовно-літературну освіту в умовах компетентнісного навчання. *Нова педагогічна*

думка. № 2 (106). 2021. С. 94–99. DOI: <https://doi.org/10.37026/2520-6427-2021-106-2-94-99> (входить до переліку фахових видань України Категорії Б).

3. Корнієнко М.М. Періодизація іншомовної підготовки магістрів-філологів в Україні (кін. 20–поч. 21 ст.). *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. Вип. 1, 2022. С. 143–151. DOI: [10.31499/2307-4906.1.2022.256205](https://doi.org/10.31499/2307-4906.1.2022.256205) (входить до переліку фахових видань України Категорії Б).

4. Корнієнко М.М. Філософський вектор іншомовної підготовки студентів-філологів (кінець ХХ–початок ХХІ ст.). *Нова педагогічна думка*. № 1 (109). 2022. С. 61–65. DOI: <https://doi.org/10.37026/2520-6427-2022-109-1-61-65> (входить до переліку фахових видань України Категорії Б).

5. Корнієнко М.М. Тенденції розвитку програмового забезпечення іншомовної підготовки магістрів-філологів в закладах вищої освіти України на сучасному етапі. *Нова педагогічна думка*. № 4 (112). 2022. С. 61–65. DOI: <https://doi.org/10.37026/2520-6427-2022-112-4-61-65> (входить до переліку фахових видань України Категорії Б).

6. Natalia Sultanova, Mariia Korniienko. Trends of alteration of educational programs of foreign language training of philology masters (at the beginning of the 21st century). *Гірська школа українських Карпат*. № 27 (2022). С. 69–72. DOI: [10.15330/msuc.2022.27.69-72](https://doi.org/10.15330/msuc.2022.27.69-72) (входить до переліку фахових видань України Категорії Б).

7. Корнієнко М.М. Проблеми розвитку методичного забезпечення іншомовної підготовки магістрів філології в Україні на сучасному етапі. *Нова педагогічна думка*. № 2 (114). 2023. С. 83–88. DOI: <https://doi.org/10.37026/2520-6427-2023-114-2-83-88> (входить до переліку фахових видань України Категорії Б).

8. Корнієнко М.М. Сучасні шляхи й принципи модернізації освітніх програм іншомовної підготовки магістрів філології України. *International Science Journal of Education & Linguistics*. № 2 (6). 2023. С. 1–8. DOI: [10.46299/j.isjel.20230206.01](https://doi.org/10.46299/j.isjel.20230206.01) (видання ОЕСР).

9. Корнієнко М.М. Технологія розроблення освітніх програм іншомовної підготовки магістрів-філологів. *Педагогічна наука і освіта ХХІ століття: науково-методичний журнал*. № 2. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт.ун-т; упоряд.: Г. П. Пустовіт; ред. кол.: Г. П. Пустовіт, Н. О. Остапчук та ін. Рівне: РДГУ, 2024. С. 115–125. DOI: <https://doi.org/10.35619/pse.vi2.18> (входить до переліку фахових видань України Категорії Б).

10. Корнієнко М.М. Тенденції розвитку освітніх програм та методичного забезпечення іншомовної підготовки магістрів філології на сучасному етапі. *Педагогічна наука і освіта ХХІ століття*. № 3. 2024. С. 256–264. DOI: <https://doi.org/10.35619/pse.vi3.42> (входить до переліку фахових видань України Категорії Б).

11. Корнієнко М.М., Степанова Т.М. Іншомовна підготовка магістрів-філологів у сучасній системі відкритої освіти в Україні. *Інноваційна педагогіка*. Випуск 78. Том 1. 2024. С. 23–26 (входить до переліку фахових видань України Категорії Б).

Публікації, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. До питання про програмове забезпечення іншомовної підготовки магістрів-філологів у педагогічних дослідженнях. *Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки в країнах Європи та Азії». Збірник наукових праць.* м. Переяслав, 28 лютого 2022 р. С. 46–48.
2. Форма навчання як чинник організації освітнього процесу. *Науковий простір: актуальні питання, досягнення та інновації: матеріали III Міжнародної наукової конференції* (м. Хмельницький, 13 травня 2022 р.). Міжнародний центр наукових досліджень. Вінниця: Європейська наукова платформа, 2022. С. 460–463.
3. Інтеграція української освіти в Європейський простір. *Наука. Студентство. Сучасність. Практико-орієнтований підхід до розвитку педагогічної та соціальної освіти в міждисциплінарному дискурсі: Частина 1. Матеріали XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції 26 травня 2022 року* / за заг. ред. В.Д. Будака, О.Є. Олексюк. Миколаїв: МНУ, 2022. С. 56–58.
4. Модельоване навчання як важлива педагогічна умова якісної освіти. *Трансформаційні процеси в умовах війни та післявоєнного періоду. Збірник матеріалів Всеукраїнської міждисциплінарної науково-практичної конференції* (м. Чернігів, 10 червня 2022 р.). Чернігів: ГО «Науково-освітній інноваційний центр суспільних трансформацій», 2022. С. 167–168.
5. Тенденції розвитку програмового забезпечення іншомовної підготовки магістрів-філологів у педагогічних дослідженнях на перетині XX–XXI ст. *Interdisciplinary research: scientific horizons and perspectives: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the IV International Scientific and Theoretical Conference*, November 11, 2022. Vilnius, Republic of Lithuania: European Scientific Platform. С. 172–173.
6. До проблеми трансформації програмового забезпечення іншомовної освіти магістрів філологів. *Scientific Collection «InterConf», (135): with the Proceedings of the 13st International Scientific and Practical Conference «Scientific Research in XXI Century»* (December 6–8, 2022; Ottawa, Canada) by the SPC «InterConf». Methuen Publishing House, 2022. С. 126–128.
7. До питання про варіативність змісту магістерської освіти в Україні. *The 13th International scientific and practical conference “Implementation of modern technologies in science”. Proceedings of the XIII International Scientific and Practical Conference.* (December 20–23, 2022) Varna, Bulgaria. International Science Group. 2022. С. 365–367.
8. Модернізація форм іншомовної підготовки магістрів-філологів у діяльнісному аспекті. *Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Харків, 16–18 березня 2023 р.) / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. 2023. С. 480–482.
9. Шляхи модернізації іншомовної підготовки студентів магістратури. *Матеріали VI Всеукраїнської (заочної) науково-практичної конференції*

«Педагогічні інновації в освітньому просторі сучасного закладу вищої освіти» (24 березня 2023 року): збірник тез / За заг. ред. д. екон. н., проф. Охріменка І.В. Київ: ККІБП, 2023. С. 20–22.

10. Компетентнісний потенціал стандартизації іншомовної підготовки магістрів-філологів. *Розвиток педагогічної майстерності майбутнього педагога в умовах освітніх трансформацій: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції* (7 квітня 2023 р.) / Глухівський НПУ імені О. Довженка. Глухів, 2023. С. 193–194.

11. Особливості трансформації іншомовної підготовки магістрів-філологів України в європейському освітньому просторі. *Modern problems and the latest theories of development» Abstracts of XXXVI International Scientific and Practical Conference* (September 11-13, 2023). Munich, Germany, 2023. Р. 206–207.

12. Принципи трансформації освітніх програм іншомовної підготовки магістрів-філологів. *Сучасні тенденції розвитку науки, освіти, технологій та суспільства: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції* (Полтава, 12 вересня 2023 р.): у 2 ч. Полтава: ЦФЕНД, 2023. Ч. 1. С. 18–19.

13. Сучасні процеси модернізації методичної складової іншомовної підготовки магістрів-філологів в Україні. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи*. Том XVII: Подолання кризових ситуацій у науці та освіті / [Ред.: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький]. Конін – Ужгород – Перемишль – Миколаїв: Посвіт, 2024. С. 86–88.

14. До питання розвитку української освіти в контексті євроінтеграції. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи*. Том XVII: Подолання кризових ситуацій у науці та освіті / [Ред.: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький]. Конін – Ужгород – Перемишль – Миколаїв: Посвіт, 2024. С. 85–86 (у співавторстві).

6. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів.

Основні наукові результати, висновки та рекомендації, які наведені в дисертації та виносяться на захист, отримано автором самостійно та опубліковано в 25-и наукових публікаціях. Із них: 6 одноосібних статей у наукових виданнях, включених до Переліку наукових фахових видань (Категорії Б), 1 стаття – у зарубіжному науковому виданні; 4 статті – у співавторстві; 14 тез (у зарубіжних та українських виданнях; 1 – у співавторстві). Аспіранткою проаналізовано трансформації змісту програмово-методичного забезпечення студентів магістратури щодо іншомовної підготовки, визначено періоди та етапи розвитку програмово-методичного забезпечення.

7. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах, тощо.

Основні положення, висновки та результати дисертації пройшли апробацію на міжнародних конференціях («Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки в країнах Європи та Азії» (Переяслав, 28 лютого 2022 р.), «Науковий простір: актуальні питання, досягнення та інновації (Хмельницький, 13 травня 2022 р.), «Interdisciplinary research: scientific

horizons and perspectives: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the IV International Scientific and Theoretical Conference (Vilnius, November 11, 2022), «Scientific Research in XXI Century» (Ottawa, Canada, December 6–8, 2022), «Implementation of modern technologies in science» (Varna, Bulgaria, December 20–23, 2022), «Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика (Харків, 16–18 березня 2023 р.), «Modern problems and the latest theories of development» (Munich, Germany, September 11–13, 2023), «Сучасні тенденції розвитку науки, освіти, технологій та суспільства» (Полтава, 12 вересня 2023 р.), «Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Подолання кризових ситуацій у науці та освіті» (Миколаїв, 10 жовтня 2024 р.); *всеукраїнських конференціях* («Наука. Студентство. Сучасність. Практико-орієнтований підхід до розвитку педагогічної та соціальної освіти в міждисциплінарному дискурсі» (Миколаїв, 26 травня 2022 р.), «Трансформаційні процеси в умовах війни та післявоєнного періоду» (м. Чернігів, 10 червня 2022 р.), «Практико-орієнтований підхід до розвитку педагогічної та психологічної освіти в міждисциплінарному дискурсі» (Миколаїв, 13 жовтня 2022 р.), «Слобожанська бесіда – 15. Лінгвістика тексту і вивчення української ментальності» (08 листопада 2022 р.), «Педагогічні інновації в освітньому просторі сучасного закладу вищої освіти» (Київ, 24 березня 2023 року), «Розвиток педагогічної майстерності майбутнього педагога в умовах освітніх трансформацій» (Глухів, 7 квітня 2023 р.), «Наука. Студентство. Сучасність. Дослідження молодих учених у контексті розвитку сучасної наукової думки» (Миколаїв, 18–19 травня 2023 р.).

8. Наукове значення виконаного дослідження із зазначенням наукових галузей та розділів програм навчальних курсів, де можуть бути застосовані отримані результати.

Практичне значення результатів дослідження полягає в трансформації теоретичних положень, фактичного матеріалу, висновків та рекомендацій у практичний науково обґрунтований супровід формування програмово-методичного забезпечення іншомовної фахової підготовки майбутніх магістрів-філологів із англійської мови і літератури, у розробці методичних рекомендацій стосовно вдосконалення програмово-методичного забезпечення іншомовної підготовки студентів-філологів магістратури, складених за результатами проведеного дослідження.

Матеріали наукової роботи можуть бути використані під час формування змісту освітньо-професійних програм підготовки фахівців вищої освіти, складання навчальних і робочих програм навчальних дисциплін, під час проведення лекційно-практичних занять, спецкурсів та спецсемінарів, написання курсових і дипломних робіт, виконання інноваційних фахових проєктів, а також для розробки методичних матеріалів нового покоління. Результати дослідження сприятливі для фахової перепідготовки слухачів інститутів післядипломної педагогічної освіти, наукових досліджень у галузі освітніх, педагогічних наук.

9. Практична цінність результатів дослідження.

Результати дисертаційної роботи впроваджено в освітній процес Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського (протокол № 4 від 7 листопада 2024 р.), Криворізького національного педагогічного університету (протокол № 5 від 24 грудня 2024 р.), Ізмаїльського державного гуманітарного університету (протокол № 8 від 19 лютого 2025 р.), Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (протокол № 6 від 23 січня 2025 р.).

10. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладання.

Дисертація складається зі вступу, двох розділів, висновків до них та загальних висновків, списків використаних джерел до кожного розділу (176 найменувань, що охоплюють 28 сторінок) та додатків. Загальний обсяг дисертації становить 197 сторінок друкованого тексту, основний зміст викладено на 166 сторінках.

Дисертація за структурою, мовою та стилем викладання відповідає вимогам до оформлення дисертацій.

11. Дотримання принципів академічної доброчесності.

За результатами науково-технічної експертизи дисертація Корнієнко М.М. визнана оригінальною роботою, яка не містить елементів фальсифікації, компіляції, фабрикації, плагіату та запозичень.

УХВАЛИЛИ:

1. Дисертація Корнієнко Марії Михайлівни «Трансформації програмово-методичного забезпечення іншомовної підготовки студентів-філологів магістратури (кінець ХХ–початок ХХІ століття)» є завершеною науковою працею, у якій визначено й схарактеризовано періоди трансформацій іншомовного програмово-методичного забезпечення студентів-філологів магістратури в період кінця ХХ–початку ХХІ століття в Україні, окреслено провідні тенденції і стратегії подальших трансформацій іншомовного програмово-методичного забезпечення студентів магістратури філологічних спеціальностей у закладах вищої освіти України; розроблено педагогічний супровід формування програмово-методичного забезпечення іншомовної фахової підготовки майбутніх магістрів-філологів із англійської мови й літератури, що має важливе значення для галузі знань 01 Освіта / Педагогіка та спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки:

а) основні результати дисертації відображено в 25-и наукових публікаціях, із яких 6 одноосібних статей у наукових виданнях, включених до Переліку наукових фахових видань (Категорії Б), 1 стаття – у зарубіжному науковому виданні; 4 статті – у співавторстві; 14 тез (у зарубіжних та українських виданнях; 1 – у співавторстві);

б) дисертація відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Постанови Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 р. «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової

спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії»;

в) із урахуванням наукової зрілості та професійних якостей Корнієнко Марії Михайлівни дисертація «Трансформації програмово-методичного забезпечення іншомовної підготовки студентів-філологів магістратури (кінець ХХ–початок ХХІ століття)» рекомендується до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

2. Пропонувати Вченій раді НУК імені адмірала Макарова створити разову спеціалізовану вчену раду у складі:

Голова:

Рогальська-Яблонська Інна Петрівна, д-р пед. наук, професор, професор кафедри дошкільної освіти ННПІ імені В.О. Сухомлинського НУК імені адмірала Макарова.

Члени:

Рецензенти:

Султанова Наталя Вікторівна, д-р пед. наук, доцент, професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту ННПІ імені В.О. Сухомлинського НУК імені адмірала Макарова;

Добровольська Леся Станіславівна, канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри германської філології філологічного факультету НУК імені адмірала Макарова;

Опоненти:

Білавич Галина Василівна, д-р пед. наук, професор, професор кафедри початкової освіти та освітніх інновацій Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Абабілова Наталія Миколаївна, канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри англійської філології та перекладу Чорноморського національного університету імені Петра Могили

За ухвалу проголосували:

«За» - 18

«Проти» - немає

«Утримались» - немає

Головуючий на засіданні
міжкафедрального семінару,
гарант освітньої програми
«Освітні, педагогічні науки»
рівня вищої освіти «Доктор філософії»,
д-р пед. наук, доцент

Юлія КУЗЬМЕНКО

Секретар засідання,
канд. пед. наук, доцент

Ігор ЩЕРБАК